

DEEL 2

Een roadtrip van Edmonton
naar Jasper

Urban wilderness

In Edmonton is het herfst, misschien wel het meest favoriete seizoen van de één miljoen inwoners. Felgeel en vuurrood steken af tegen een strakblauwe lucht. “Naar buiten!”, lijkt iedereen te denken. “Nu kan het nog!” Voordat de winter de stad befrist, schittert ze nog even in het warme licht van de Indian Summer. Iets verder- en hogerop dwarren de sneeuwvlokken naar beneden. Vierduizend Jasperianen maken zich klaar voor de winter. Een kano wordt uit het water gehaald, de laatste tent afgebroken. Ze maken plaats voor snowboard en (après)ski. Zomer of winter, in Jasper staat het buitenleven nooit stil.

TEKST ROBERT DE KONING (WWW.JOURNEYLISM.NL)

Tussen Banff en Jasper spiegelt Lake Louise



In Fort Edmonton wandel je door de oude en nieuwe geschiedenis van Canada

Net aangekomen in Edmonton begeven we ons direct naar Old Strathcona; ooit een dorp, nu South Central Edmonton en een van de meest trendy buurten van de stad. De wijk is de thuisbasis van kunstenaars, muzikanten en studenten. Whyte Avenue is de officiële hoofdstraat en de as waarom de uitgebreide food- en drinkscène draait. Naast bars, restaurants en (muziek-)cafés zijn hier genoeg galeriën en boetiekjes om het stadsdeel niet uit te hoeven. In het hart van Old Strathcona, op 10612 82 Avenue wachten cocktails en lokale gourmetgerechten op ons in &27. Dit restaurant met galerie is opgezet door Nathin Bye en werkt waar mogelijk met lokale ingrediënten, recepten en kunstenaars. Zes minuten en een afslag naar links verder worden we omhelsd door de geur van houtskool zodra we de deur van MEAT opendoen. Dit *smoke-house* is strak ingericht en serveert, naast gegrilde specialiteiten en huisgemaakte sauzen, een *authentic BBQ experience*. Onderweg naar het hotel is het vervolgens moeilijk weerstand bieden aan de opzweepende klanken van het tegenover de Old Strathcona Farmer's Market gelegen El Cortez. Dit café-restaurant is een eclectische mix tussen graffiti, neon en Mexicaanse iconen. Een dj verzorgt het muzikale behang, terwijl we

worden overspoeld door een keuzetsunami van 140 verschillende tequila's en mezcal.

22 x Central Park

Na een avond vechten tegen de (jetlag) slaap, en misschien ook wel de drankzucht, ligt Edmonton aan onze voeten. De stad staat bekend om sport, festivals, gigantische reclamebeelden (van megaworst tot reuzen-cowboylaars) en natuurlijk de River Valley. Dit park beslaat beide oevers van de Saskatchewan, de rivier die dwars door de stad meandert. De groene long oefent een grote aantrekkingskracht uit op zowel inwoners als bezoekers. Soms slaan de bekende (food-) Truck 1879 en mobiele Nomadespressobar hier hun kamp op en bestaat het buitenontbijt uit lokale favoriet poutine, een dampende latte en uitzicht over de glooiende River Valley. Edmontonians kunnen vol trots vertellen over de omvang van hun stadspark: "Central Park? Pffff. Dat past hier wel 22 keer in!" Gelukkig verhuizen ze bij River Valley Adventure fietsen en Segways, waarmee we (een deel van) ruim 150 kilometer aan tracks verkennen. 's Winters ruil je je *wheels* of wandelschoenen overigens in voor langlaufski's of sneeuwschoenen en zoef of ploeg je over en

door de gegarandeerde sneeuwdeken, die de River Valley bedekt.

Geschiedenis

Een andere highlight is Fort Edmonton Park. In dit openluchtmuseum zijn de schijnwerpers gericht op de dagen van de huidenhandel en pioniers. Er stoomt een oude stoomtrein rond en acteurs nemen ons mee naar 1885. Bezoekers worden ondergedompeld in de geschiedenis van Canada als land en haar pre-koloniale inwoners, de First Nations. First Nations, van wie de geest veertig minuten oostwaarts rondwaart in het betoverende Elk Island National Park. Net als de Indianen, een term die men in Canada liever niet gebruikt, waren ook de bizens bijna allemaal door schietgrage Europeanen naar de eeuwige jachtvelden verbannen. Van de dertig miljoen exemplaren, die er voor de komst van *the white man* over de prairies graasden, waren er rond 1900 minder dan duizend over. Elk Island Park werd in 1906 opgericht. Een jaar later begon men met een fokprogramma, dat tot op de dag van vandaag bestaat. Inmiddels is de Noord-Amerikaanse populatie weer gestegen tot boven de vijfhonderd duizend. De bijdrage van Elk Island hieraan is onbetaalbaar. De kuddes *wood* en *plains bison*



El Cortez biedt Mexicaans eten en drinken met een rauw en hip randje



In Elk Island National Park is het soms slalommen gebazen tussen de bizens

zijn namelijk nooit 'besmet' met koeien-DNA en gelden als de meest zuivere ter wereld. Elk Island National Park heeft ook een donkere kant. Letterlijk. Wanneer de zon haar dramatische ondergang in Astotin Lake heeft voltooid, nemen sterren de hemel over. De Melkgweg en het Noorderlicht zijn sinds de opening op 3 september 2006 van het Beaver Hills Dark Sky Preserve weer baas over de nacht. Lichtvervuiling is hier verleden tijd. Kometen, sterrenbeelden en de Melkgweg vormen een fonkelend plafond. Een astronomisch dak, waaronder we ons laten verwennen door sterrenkook Brad Smoliak en zijn mobiele gastronomische keuken.

Into the Wild

Als we de volgende ochtend onderweg zijn van Edmonton naar Jasper over de Yellowhead Highway maken bakstenen en reclamezuilen plaats voor weiland, naaldbos, berk en ja-knikker. Natuurlijk wordt er gestopt bij Tim Hortons, Canada's nationale erfgoed. Een *roadtrip* door Alberta is namelijk niet compleet zonder *double double* – voor de leken: koffie met twee suiker en twee melk, graag. Na drie uur rijden steken de eerste donkere gedaantes af tegen de horizon. De Rockies. Aan de voeten van de giganten ligt, nog voor de ingang van Jasper National Park, The Old Entrance. Langs de honderd jaar oude *homestead* stroomt de Athabasca River en overnachten kan hier in een cottage of tipi met bed en houtkachel. Doorrijden brengt ons, dertig minuten verderop, bij de oostelijke toegang van Jasper National Park. Kennismaken met de schoonheid en de ruigheid van de Rocky Mountains is een kwestie van de auto inruilen voor de benenwagen. Bij de Miette Hot Springs ligt het start- en eindpunt van de Sulphur Skyline Hike, die naar het dak voert en een 360-gradenpanorama op de Rockies biedt. De wandeling is acht kilometer lang, waarbij een hoogteverschil van zevenhonderd meter wordt overbrugd. Afhankelijk van conditie en doorzettingsvermogen zit er vier tot zes uur tussen een frisse start en zweet afspolien in de *hotsprings*. Onderweg naar Jasper wordt er weer brandstof bijgetankt bij de Overlander Mountain Lodge. Eten wordt hier geserveerd met uitzicht. Nog voor het dessert houdt de zon het voor gezien en glijden de *mighty mountains* de duisternis in.

Aangenaam, Jasper

Jasper bevindt zich op nog een half uur slalommen langs dikhoornschaapen en slaapwandelende beren. Bezoekers van Jasper, die eerder Banff aandeden, zal het direct zijn opgevallen: de twee wintersportplaatsen verschillen nogal van uiterlijk. Waar Banff het commerciële pad bewandelt, heeft Jasper gekozen voor *off-the-*



De avond valt over Astotin Lake in Elk Island National Park

beaten-track. Geen Mac of Starbucks, maar familiebedrijfjes en nieuwe hotels zoals The Crimson mogen pas worden gebouwd als er iets soortgelijks wordt afgebroken. De kleinschaligheid van het dorp is, behalve door er doorheen te lopen, het beste te zien vanaf de 2.500 meter hoge Whistler's Mountain. Sinds 1964 slingert de Jasper Skytram zich een weg omhoog. De kabelbaan eindigt op 2.277 meter hoogte. Het uitzicht vanaf het eindpunt bestaat uit Jasper, besneeuwde bergtoppen, groene bossen en azuurblauwe meren. Weer beneden wordt het uitzicht vanaf de bergtop in een ander perspectief geplaatst, zittend op de rug van een paard. Met Jasper Riding Stables trekken we het naaldbos in en treden we in de voetsporen van First Nations, huidenhandelaren en pioniers. Wanneer de bomen plaatsmaken voor een ravijn is het tijd voor een schietgebedje en hopen dat het paard niet levensmoe is. Uren later en een diebare ervaring rijker blijkt bij het afstijgen dat het lichaam de nodige voorheen onbekende spieren heeft. Deze kunnen in de hot tub van The Crimson weer hun soepele zelf worden. Opgewarmd en afgedroogd kan de

in de buitenlucht opgedane trek gestild worden bij de *no-nonsense* Italiaan Famoso, het restaurant C200 in het hotel of in de oudste bar & grill in town: de De'Id Dog.

Iciefields Parkway

In de achtertuin van Jasper ligt de Icefields Parkway, een van de mooiste wegen van Noord-Amerika. Highway 93 slingert langs honderd gletsjers van Jasper naar Banff. Is het windstil, dan staat in het rimpelloze oppervlak van meren

'Nog voor het dessert houdt de zon het voor gezien en glijden de mighty mountains de duisternis in'



Te paard door de Rockies: een reis terug in de tijd





De 232 kilometer lange Icefields Parkway is een van Canada's mooiste wegen



De speciaal ontwikkelde Ice Explorer brengt je tot op de Athabasca Glacier



Goed is te zien hoe de Icefields Parkway door de Rocky Mountains slingert

als Lake Louise en Medicine Lake de wereld op z'n kop. De schoonheid van de natuur weerspiegelt in het koude gletsjerwater. Zo nu en dan wordt het stillevens doorsneden door de boeg van een kano, die geluidloos door het water glijdt. Ook geluidloos, maar dan vanwege de adem die in de keel stopt, is een wandeling over de Glacier Skywalk. Dit glazen hoefijzer zweeft driehonderd meter boven de Athabasca River. Schuifelen gaat over in een bibberende tred, gevolgd door stevige passen. Alles went, zelfs de wereld aan je voeten. Iets verderop ligt al tienduizenden jaren nog een avontuur te wachten: het Glacier Adventure. Een soort ruimtevaartuig genaamd de Ice Explorer brengt bezoekers tot boven op de Athabasca Glacier. Dit erfgoed uit de ijstijd is een uitloper van het Columbia Icefield. De gletsjer trekt ieder jaar verder terug de Rocky Mountains in en heeft de afgelopen 125 jaar meer dan anderhalve kilometer lengte en de helft van haar volume verloren.

Chop Chop

Slechts vijf uur en de Highway(s) 93, 11, 12 en 2 liggen tussen de ijstijd en Edmonton. Maar je kunt er natuurlijk ook langer over doen. Veel langer. Bijvoorbeeld door te stoppen bij McKenzies' Trail West aan Highway 11. Dit fa-

miliebedrijf organiseert tochten door de Rockies. Te paard. De duur varieert van een paar uur tot meerdere dagen. Een van de meest populaire tracks is de Steak Ride, waarbij men midden in de natuur de barbecue aansteekt en *T-bone* en *pork chop* worden voorgeschoteld. Geen zin in *horse & steak*, maar wel in chop? Schuin tegenover de McKenzies staan de helikopters van Rockies Heli Canada klaar voor een epische vlucht over gletsjers en canyons. Met meer dan 160 kilometer per uur scheert de piloot met maximaal vier passagiers over witte bergkammen en azuurkleurige meren. Af en toe schiet een bergeit weg, opgeschrikt door de onvergetelijke ervaring, die bliksemsnel voorbijvliegt.

Terug in Edmonton

Terug in Edmonton, met het hoofd diep in de zachte kussens van het Matrix Hotel, wiegen de beelden van deze korte Rocky-roadtrip ons in slaap. En we ontwaken samen met de stad. De stad, die zich in al haar glorie openbaart wanneer je de gordijnen openschuift. De ramen lopen van de vloer tot aan het plafond. Je kunt het nieuwe stadion van de Oilers bijna aanraken. Als de zon opkomt, verdwijnt om de hoek de zachte gloed van het Neon Sign Museum. Op 104th Street gaan de eerste winkeltjes,

restaurants en bars open. Edmonton warmt zich aan het schitterende licht van de Indian Summer. Felgeel en vuurrood steken af tegen een strakblauwe lucht. Toch nog maar even naar buiten, nu het nog kan.



Vanaf de Glacier Skywalk kunnen durfalten een glazige blik op de Rockies werpen

PRAKTISCHE INFORMATIE EDMONTON EN JASPER, ALBERTA

Ligging en bereikbaarheid

Edmonton en Jasper liggen in Alberta. Je kunt stad en dorp via prachtige routes met de auto bereiken vanuit bijvoorbeeld de Verenigde Staten of Vancouver. Tussen Vancouver, Edmonton en Jasper rijdt ook *The Canadian*, die in een dag en een nacht door de Rockies boemelt. *AmericA* vloog met de KLM (www.klm.com) rechtstreeks op Edmonton. Daarmee biedt de KLM de snelste verbinding - zonder overstappen!

Klimaat en beste reistijd

Winter? Edmontonians moeten er niet aan denken. Met temperaturen die tot minus veertig dalen, blijven ze tussen november en maart het liefst binnen. In de wintersportplaats Jasper is dit vanzelfsprekend anders. Hier ga je 's winters skiën, langlaufen of snowshoëën. Edmonton heeft echter van alle Canadese steden ook de meeste zon! De zomer (juni-augustus) is warm en droog en de herfst een bont bladerspektakel. Zowel voor Jasper als Edmonton geldt: tussen oktober en maart heb je grote kans op het Noorderlicht.

Vervoer

Ondanks de omvang kun je het in Edmonton zonder auto af. Er rijdt een tram, je kunt er fietsen, lopen en een Uber bestellen. Maar waarom niet én-én? Een auto huren is niet al te duur en je parkeert deze zonder probleem bij elk hotel waar je slaapt. Zo ben je flexibel in en om de stad en om in Jasper te komen en te bewegen kun je natuurlijk niet zonder. *AmericA* huurde een auto via Sunny Cars (www.sunnycars.nl).

Accommodaties

Canada is het grote kleine zusje van de VS en hoewel familie flink kan verschillen, lijken beide landen qua aanbod van hotels, motels en B&B's op elkaar. Plenty keuze in alle prijscategorieën dus, waarvan *AmericA* er alvast een paar testte en goed bevond: Metterra Hotel on Whyte (www.metterra.com) en het Matrix Hotel (www.matrixedmonton.com).

Tips

Geen zin om te rijden? Je kunt Canada van oost naar west doorkruisen met de trein, die ook in Edmonton en Jasper stopt. Een andere optie is de nieuwe service van de Canadese touroperator Brewster (www.brewster.ca), de Mountain Escape Sightseeing Tour. Dit is een meerdaagse reis die je langs de highlights van Edmonton en Jasper (National Park) voert, inclusief overnachtingen. Activiteiten in Jasper: www.friendsofjasper.com
Avonturen in Jasper National Park: www.walkntalks.com

Informatie

Edmonton en Jasper hebben uitstekende websites waarop veel ins en outs zijn te vinden: www.exploredmonton.com en www.jasper.travel